Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 584/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen pääradan junaliikenteen toimivuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Aino-Kaisa Pekosen /vas ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 584/2016 vp:

> *Onko hallitus hylännyt ajatuksen Helsingin—Hämeenlinnan—Tampereen kasvukäytävästä hyväksymällä junavuorojen vähentymisen kielteiset vaikutukset, vai aikooko hallitus käyttää ohjausvaltaansa tukeakseen edelleen kasvukäytäväajatusta ja taatakseen Hämeenlinnan ja Riihimäen saavutettavuuden myös tulevaisuudessa?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Liikenne- ja viestintäministeriön ja VR-Yhtymä Oy:n välillä on voimassa henkilöjunaliikenteen yksinoikeutta koskeva käyttöoikeussopimus. Käyttöoikeussopimuksella ministeriö on asettanut VR-Yhtymä Oy:lle rautateiden henkilöliikennettä koskevan julkisen palvelun velvoitteen, jonka vastineena ministeriö on myöntänyt VR-Yhtymä Oy:lle yksinoikeuden rautateiden henkilöjunaliikenteen harjoittamiseen sopimuksessa yksilöidyllä rataverkolla. Henkilöjunaliikenteen yksinoikeutta koskeva käyttöoikeussopimus koskee sekä VR:lle myönnettyä yksinoikeutta rautateiden henkilöjunaliikenteen harjoittamiseen (ns. markkinaehtoinen liikenne) että tämän yksinoikeuden vastineeksi asetettua julkisen palvelun velvoitteen alaista liikennettä (ns. velvoiteliikenne). Velvoiteliikenteestä aiheutuva tappio VR-Yhtymälle saa käyttöoikeussopimuksen mukaan olla enintään 20 miljoonaa euroa vuodessa. Käyttöoikeussopimus ei koske liikenne- ja viestintäministeriön ostamaa junaliikennettä (ns. ostoliikenne), jota liikenne- ja viestintäministeriö hankkii VR-Yhtymä Oy:ltä käyttöoikeussopimuksen lisäksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö pyrkii osto- ja velvoiteliikenteellä siihen, että eri alueiden liikkumistarpeet voidaan tyydyttää mahdollisimman hyvin. Lähtökohtana on saada mahdollisimman suuri vaikuttavuus verovaroin maksetuille palveluille siten, että niillä luodaan mahdollisimman hyvät edellytykset työssäkäynnille ja opiskelulle.

Voimassaoleva päätös velvoiteliikenteestä on voimassa 10.12.2016 asti. Liikenne- ja viestintäministeriö ja VR-Yhtymä Oy sopivat syyskuussa osto- ja velvoiteliikenteen palvelutasosta vuonna 2017. VR-Yhtymä on toimintaansa tehostamalla saanut pienennettyä velvoiteliikenteen

kustannuksia siten, että velvoiteliikenteen palvelutasoa pystyttiin kokonaisuutena arvioiden parantamaan. Tämän johdosta myös Riihimäen ja Tampereen välille lisätään 11.12.2016 alkaen kaksi päivittäistä junaparia, mikä osaltaan parantaa alueen liikenneyhteyksiä. Helsingin, Hämeenlinnan ja Tampereen välinen työssäkäyntialue on valtakunnallisesti merkittävä, ja tämän vuoksi seudulla on jo ennestään erittäin kattava raideliikenteen palvelutarjonta, kun yhteyksiä molempiin suuntiin on pääsääntöisesti tunnin välein.

Tuetun liikenteen lisäksi VR harjoittaa myös markkinaehtoista liikennettä omaan lukuunsa. Markkinaehtoista liikennettä koskevat ratkaisut kuuluvat VR:n operatiiviseen toimintaan, johon ei valtion taholta puututa.

Helsingissä joulukuun 8 päivänä 2016

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner